

Bilag til:

Eksamen nr. 2

- Se video: Intro
- Forbered opgaven
- Se video: Eksamen 2
- Diskuter elevens præstation og giv en karakter
- Se video: Votering
- Konkluder hvad der lægges vægt på

OBS!

Se også gratis videoer med gode råd om prøver og eksamen.

Mød en række deltagere i serien "Ved det grønne bord"

www.dgb.dk

Det internationale område

Tema: Globalisering

Emne: Kinas økonomiske udvikling

Fag: Samtidshistorie og International økonomi

Vejledere: Peter Svendsen & Rasmus Mikkelsen

Roskilde HHX

Indhold

Indledning og problemformulering.....	3
Vigtige økonomiske tiltag fra Deng Xiaoping og fremefter	3
Analyse af den økonomiske udvikling	4
Vurdering af hvorfor Kina har så høje vækst rater	5
Konklusion.....	6
Perspektivering – punkter til videre diskussion	6
Refleksion over metode	6
Kildeliste	7
Bilag.....	8

Indledning og problemformulering

Verden er i dag, mere end nogensinde før, ét stort land. Når der sker noget i et land, påvirker det ikke bare landet selv, men også dem som eksporterer til landet. Det seneste store eksempel på den øgede globalisering så vi med finanskrisen i 2008. Her resulterede et stort bankkrak i USA mere eller mindre en global finanskrise. Grunden til at dette kan ske, er den at alle lande i større eller mindre grad er afhængige af deres eksport til USA.

USA har i mange år været den eneste supermagt, og den klart vigtigste spiller i verdenshandlen. Siden årtusindskiftet har verdens syn på USA som overvindelig, dog lidt et alvorligt knæk. En gigantisk offentlig gæld, har presset USA så meget at verden tvivler mere og mere på USA som fremtidigt økonomisk lokomotiv. En anden central spiller er imellem tiden kommet frem på scenen, med to cifrede vækst rater år på år har Kina for alvor fået folk til at overveje muligheden for en ny supermagt. Kina har på under 40 år formået at gå fra at være et land lukket for omverdenen, til nu at være verdens største eksportør af varer¹.

Det har i lang tid undret mig, hvordan det har været muligt for Kina at præstere disse vækstrater. Denne undren har ligget til grund for mit emnevalg og min problemformulering som lyder:

Forundringsspørgsmål: Hvorfor har Kina så høje vækstrater?

For at få besvaret mit forundringsspørgsmål vil jeg: Redegøre for Kinas vigtigste økonomiske tiltag fra Deng Xiaoping og fremefter, Analysere den økonomiske udvikling. Vurdere hvorfor Kina har så høje vækst rater.

Vigtige økonomiske tiltag fra Deng Xiaoping og fremefter

Kinas økonomiske udvikling siden 1978, hvor Deng Xiaoping kom til magten, har været massiv og savner sidestykke. Deng kom til magten efter Mao, og overtog et Kina, der var i knæ som følge af flere års fejlslagen politik fra Mao. Med Deng som leder gik Kina fra at være Plan økonomisk over i mod Markeds økonomi. Dette gjorde han ved hjælp af økonomiske reformer. Alle hans reformer var præget af, at Kina blev nødt til at tilpasse sig mere efter markedsøkonomisk tankegang frem for planøkonomisk, hvis Kina skulle øge sin vækst. Deng åbnede også med sine reformer op for udlandet, da han vidste at udlandet var vigtigt, hvis Kina skulle sikre sig en stor vækst. Med reformerne kom en øget privatisering, hvilket førte til at i år 2000 var kun 40 % af produktionen ejet af staten, i forhold til 100 % i år 1978².

Andre vigtige tiltag som vil blive uddybet til eksamen:

¹ <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ch.html>

² Foredrag - Mads Holm Iversen, Fra Mao til Money

- Oprettelse af specielle økonomiske zoner
- Gjorde det populært at være kapitalist
- Styrket den kinesiske infrastruktur
- Optagelsen i WTO
- Kunstigt lav fastkurs politik over for dollaren.
- Været dygtige til at stoppe inflation.

Analyse af den økonomiske udvikling

Kinas økonomiske udvikling står som en sejr for økonomer med en liberalistisk tankegang. Altså økonomer, som går ind for moderniseringsteorier.

Kina følger Rostows faseteori meget godt. Jeg mener dog efter at have analyseret det ikke at, Kina som et samlet land er nået videre end til Take-off fasen. Masseforbrugets epoke er i høj grad nået til de store byer som f.eks. Shanghai. Men Kina er som et land stadig præget af en stor del af arbejdsstyrken i den primære sektor, samtidig med at den primære sektors effektivitet er meget ringe³.

Frihandel kontra protektionisme

- Staten har til en vis del altid beskyttet det hjemlige marked, specielt de ineffektive statslige virksomheder
- Stort skridt med indlemmelsen i WTO
- Protektionisme sker stadig, bl.a. har Kina først for nyligt fjernet 70 % reglen på vindmøller⁴
- Kina gør dog mere og mere mod frihandel.
- Siden WTO medlemskabet er eksporten steget mere end importen⁵ = god konkurrenceevne

Man kan ikke sige at den kinesiske fremgangsmåde har hverken været liberalistisk eller socialistisk. For selvom mange af tiltagene er liberalistiske med en fokus over mod markedsøkonomi, kan man ikke komme udenom at staten har spillet en stor rolle. Den mest nærliggende tankegang er den Keynesianske, med dens værdsættelse af begreber som frihandel og åbenhed over for udenlandske virksomheder, samtidig med den erkendelse at staten er nødt til at være med til at skabe gode forudsætninger herfor er det nærmest en beskrivelse, som passer direkte på den Kinesiske model.

³ Bilag 1

⁴ <http://www.ifu.dk/dk/Menu/Nyheder/Nyheder/Kina+fjerner+krav+om+national+produktion+af+vindm%C3%B8ller>

⁵ <http://www.gapminder.org/world/> - Sæt eksport % af bnp på y-aksen, sæt import i % af bnp på x-aksen.

Vurdering af hvorfor Kina har så høje vækst rater

Tilbage til den indledende forundring: "Hvorfor har Kina så høje vækst rater". Efter redegørelsen og analyse arbejdet mener jeg at kunne give et fornuftigt svar på spørgsmålet.

Hele baggrunden for den høje vækst mener jeg kan gives udelukkende til Deng Xiaoping og hans, efter kinesisk standard, meget liberalistiske tankegang. Hele idéen med at åbne det kinesiske marked over for udlandet, den store privatisering og de gunstige økonomiske zoner, var det som der skulle til for at kickstarte den kinesiske økonomi.

Man kan sige at det kun kunne gå frem, i forhold til Kina under Mao. Alligevel er det dog imponerende at Kina har formået at bibeholde den store vækst år efter år. Grunden hertil mener jeg skal findes i den forbedrede internationale konkurrenceevne. Når man kigger på Kinas priskonkurrenceevne, er det vigtigste parameter umiddelbart pris, hvor Kina kan tilbyde nogle ekstremt lave lønninger i forhold til resten af verdenen. Her har det faktum at Kina sent er blevet til et i-land gjort at de stadig kan tilbyde lave lønninger, om end de er steget noget i forhold til for 30 år siden er de stadig langt lavere end i de vestlige lande. Produktiviteten bliver også hele tiden øget, primært som følge af de store produktionsinvesteringer. Her bidrager de udenlandske virksomheder også meget positivt med deres knowhow. Den kunstigt lave valuta kurs har også været med til at øge konkurrenceevnen.

Den strukturelle konkurrenceevne hos Kina er her hvor den største hurdle ligger. Befolkningen er generelt ikke specielt veluddannet og heller ikke særligt mobil, da man f.eks. skal have tilladelse for at på i Shanghai. Til gengæld har regeringen med de økonomiske zoner forsøgt at forbedrer det del af den strukturelle konkurrenceevne. Også den konstant forbedrede infrastruktur, hjælper de kinesiske virksomheder.

Alt i alt er Kinas konkurrenceevne meget god, det som Kinesiske virksomheder generelt konkurrere på er priskonkurrenceevnen, og på dette område har Kina få overmænd i verden.

En sidste ting, som gør at Kina kan bibeholde de store vækst rater, står ideologisk i skarp kontrast til den øgede liberalisme. For faktisk er det den fortsat store statsindblanding, som har sikret Kina når der har været kriser bl.a. under finanskrisen⁶. Det at der stadig er en stor statslig indblanding, har altså på nogle punkter været en fordel stik i mod den liberalistiske tankegang. Man må dog sige at den udprægede Keynesianske tankegang som Kina har haft siden 1978, har været den alt afgørende faktor bag Kinas høje vækst rater.

⁶ <http://kinainfo.dk/artikler/Nyhedsbrev%203%20august%202009%20-%20Kina%20kommer%20først,%20stærkt%20og%20stærkere%20ud%20af%20finanskrisen.pdf>

Konklusion

Forklaringerne på Kinas vækstrater er mange, men jeg mener dog efter at have arbejdet med denne opgave at jeg har et klart billede over hvordan det er gået til. Kina har været så heldig, på et kritisk tidspunkt, at have en leder, som har haft nogle visioner oven i en mere moderne tankegang. Derfor mener jeg at Deng Xiaoping og hans økonomiske reformer, har den største ære for de høje vækstrater. Samtidig har de efterfølgende regeringer, været dygtig til at udvikle hans teorier og ikke forfaldet til tankegangen fra Maos tid. De har samtidig været med til at udbygge Kinas internationale konkurrenceevne som jeg mener, har været det vigtigste parameter, i den fortsatte økonomiske fremgang.

Kina har allerede nu en vigtig position i verdenssamfundet, og hvis de fortsætter de to cifrede vækstrater, er det ikke usandsynligt at Kina i fremtiden kan true USA's position.

Perspektivering – punkter til videre diskussion

- Kinas problemer i forhold til den kommende skævvridning af befolkningen (et barns politikken)
- Den fremtidige betydning af de vigtige metaller Kina besidder⁷
- Kina i forhold til USA
- Betydningen af den store mangel på ressourcer

Refleksion over metode

I min opgave har international økonomi bidraget med forskellige udviklings- og handelsteorier. Dette har jeg brugt til at analysere Kinas udvikling, primært for at se om der er en sammenhæng, og brugt disse teorier på at finde forklaringen på mit overordnede spørgsmål. Jeg har også brugt min generelle International økonomi viden til bearbejdning af statistik. F.eks. har jeg brugt Gapminder.org, hvor IØ har bidraget min forståelse af de tal som jeg har gennemgået. Jeg har ligeledes kigget på konkurrenceevnen og på den baggrund vurderet hvordan Kina kan blive ved med at præsentere de utroligt høje vækstrater. Til sidst har IØ bidraget til at vurdere, hvilke konsekvenser de forskellige økonomiske indgreb har.

I min opgave har jeg brugt Samtidshistorie primært til kildekritik. Kildekritik er ekstremt vigtig når man behandler stof omkring Kina. Kina har over 1500 ansatte til at overvåge internettet og udfører censur⁸. Derfor skal man tit bruge kildekritik, hvis man læser officielle kinesiske udmeldinger. Udover dette er det også vigtigt at forholde sig kritisk til de økonomiske nøgle tal, bl.a. kan et barns politikken have gjort at der er mange uregistrerede beboere i Kina, hvilket man skal huske på når man kigger på BNP. pr. indbygger. Derfor har jeg også valgt at bruge primært <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ch.html> til at få mine tal fra. Selv CIA's tal kan dog ikke tages for at være 100 % korrekte da Kina stadig kan tilbageholde nogle oplysninger.

De to fag har suppleret hinanden ekstremt godt, da det er vigtigt at bruge de Samtidshistoriske metoder, for at få mest ud af sine IØ metoder i et spørgsmål hvor man både kigger på de historiske og økonomiske

⁷ <http://www.information.dk/250599>

⁸ Foredrag - Mads Holm Iversen, fra Mao til money

forhold. Til effektivt at bruge f.eks. Rostows fase-teori, har det været vigtigt at kigge på historiske begivenheder for at forklare sammenhængen.

Kildeliste

Bøger:

Økonomi nu, Henrik Kureer, 2011

The Elephant and the dragon, Robyn Meredith, 2007

Tillæg til bog: Kina efter årtusindskiftet – et indblik i Kinas nyeste historie, Jens-Peter Fage Madsen, 2004

Internet:

Kinainfo.dk – Flere forskellige nyhedsbreve og artikler

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ch.html>

www.gapminder.org/world

http://www.denstoredanske.dk/Rejser,_geografi_og_historie/Kina_og_Mongoliet/Kinas_historie/Deng_Xiaoping

<http://www.leksikon.org/art.php?n=2920>

<http://www.information.dk/250599>

www.worldbank.org

Foredrag

Mads Holm Iversen – Fra Mao til Money. 12.09.2011 på Roskilde handelsskole

Bilag

Bilag 1

Hvis man kigger på andel af folk beskæftiget i det forskellige erhverv herunder (taget fra <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ch.html>)

Erhvervsfordeling i % af samlede antal personer	
Primære erhverv	38,1 %
Sekundære erhverv	27,8 %
Tertiære erhverv	34,1 %

I forhold til bidrag til Bnp.

Bidrag til bnp. i % af samlet bnp.	
Primære erhverv	10,2 %
Sekundære erhverv	46,9 %
Tertiære erhverv	43,0 %

Ser man at Landbruget effektivitet er meget ringe. Hvis Kina skal videre som et land fra Take off-fasen, kræver det en øget fokus på effektivisering af landbruget, muligvis også med færre i den primære sektor, da det må siges at være en høj andel beskæftiget i de primære erhverv, hvis man vil kalde sig selv fuldt industrialiseret.